

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI <https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1>

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу; сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

*За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність
їх автори.*

УДК 37.09

Литвинчук Олександра Костянтинівна,
здобувачка вищої освіти академічної групи ПНК-23
Київського національного університету
будівництва і архітектури;
Красильник Юрій Семенович,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної освіти
Київського національного університету
будівництва і архітектури

ТЕХНОЛОГІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІДЕОБЛОГІНГУ В КОМУНІКАТИВНІЙ СКЛАДОВІЙ ПІДГОТОВКІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У сучасному світі, що стрімко цифровізується, освіта все більше звертається до інтеграції інформаційних технологій для покращення освітнього процесу та підготовки здобувачів освіти до вимог ринку праці. Одним із новітніх інструментів, що набуває популярності у професійній освіті, є *відеоблогінг*. Він є ефективним засобом для розвитку комунікативних навичок, творчого потенціалу та підвищення медіаграмотності. Використання відеоблогінгу у підготовці майбутніх бакалаврів професійної освіти, на наш погляд, забезпечує комплексний розвиток компетентностей професійно-педагогічного спілкування, креативного мислення та роботи з інформацією.

Нині блогосфера дуже різноманітна тематично – серед блогерів зустрічаються і графомани, і незалежні журналісти, і Інтернет-маркетологи, однак нас найбільше цікавлять, зважаючи на предмет дослідження, *освітні блоги*. Опираючись на результати досліджень [2, 3, 4, 5, 6, 7], серед блогів для підтримки освітнього процесу вишів можна виділити:

1) особисті блоги викладачів. У них педагоги можуть ділитися своїми методичними напрацюваннями, корисними для колег посиланнями, узагальнювати свій досвід, створювати електронні портфоліо тощо;

2) колективні блоги. За допомогою такого блогу можна організувати роботу мережної спільноти педагогів, викладачів окремого закладу освіти, методичного об'єднання педагогів тощо;

3) блоги проєктів. З їх допомогою можна організувати роботу як над навчальним проєктом, так і проєктом, над яким студенти працюють у межах індивідуального завдання або науково-дослідної роботи. В них можуть

розміщуватися завдання для підготовки проекту, інформація про етапи його реалізації, звіти і творчі роботи студентів;

4) блог фаху або групи студентів – це майданчик для спільної співпраці всіх учасників освітнього процесу: викладачів, студентів та стейкхолдерів.

Створення блогу фаху або групи студентів може бути спрямоване на вирішення цілої низки завдань [7]: формування інформаційних компетентностей студентів; створення літопису фаху або групи, своєчасного інформування про події, що відбуваються зі студентами; розширення інформаційного простору освітнього процесу; організація індивідуальної роботи зі студентами; публікація творчих студентських робіт.

Один із ключових аспектів успішного освітнього процесу – зворотний зв'язок між викладачем та студентом. Відеоблогінг дає змогу отримувати швидкий та ефективний відгук від аудиторії. Студенти можуть отримувати коментарі не лише від викладача, але й від своїх одногрупників, що сприяє створенню атмосфери співпраці та обміну знаннями. Це важливо для професійної освіти, де комунікативні навички та вміння взаємодіяти є визначальними. Використання відеоблогінгу у освітньому процесі також підвищує зацікавленість студентів, сприяє їхній активності та мотивації до навчання, що підтверджено сучасними дослідженнями у сфері освітніх технологій [8].

Відеоблогінг, як частина освітнього процесу, виступає унікальним засобом інтерактивного навчання, що дозволяє студентам не лише отримувати знання, але й активно взаємодіяти з аудиторією. Завдяки створенню відеоконтенту студенти вчаться презентувати інформацію доступно та цікаво, структурно викладати матеріал і аналізувати отримані дані. Крім того, дослідження підтверджують, що відеоблоги сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу, оскільки вони поєднують візуальні та аудіальні елементи, а також дозволяють студентам глибше зануритися у тему [8].

Найбільш популярним сервісом ведення освітніх блогів є сервіс системи Google під назвою *Blogger*. Потрапити на сторінку створення блогу можна, набравши в адресний рядок назву сайту www.blogger.com або увійшовши до системи Google www.google.com.ua та обравши пункт меню Блогер.

Блог викладача – корисний інструмент для більш ефективної організації освітнього процесу. *Blogger* – ідеальна у всіх відношеннях платформа для його створення. Ведення блогу – це перспективна, цікава та корисна справа. На сторінках блогу можна зібрати важливу, актуальну інформацію, розміщувати матеріали на допомогу студентам (текст, ілюстрації, відео тощо), власні

розробки, ділитися своїми враженнями, спілкуватися. До переваг також можна віднести: повна безкоштовність; довговічність і надійність; відсутність реклами [3].

Інтерактивний формат відеоблогів дозволяє студентам вивчати різноманітні мультимедійні інструменти, що розвиває їхню технічну компетентність і навички роботи з новими технологіями. У процесі створення відеоконтенту студенти можуть користуватися програмним забезпеченням для запису та монтажу відео, що сприяє розвитку креативності та критичного мислення. Відеоблогінг розширює традиційні межі навчання, надаючи студентам можливість використовувати новітні медіа для передачі знань і навичок. Це також сприяє створенню більш динамічного та індивідуалізованого навчального процесу, в якому кожен студент може виявити свої сильні сторони і таланти [1].

Відеоблогінг сприяє розвитку таких компетентностей, як вміння створювати структуру навчального матеріалу, здатність працювати з різноманітними джерелами інформації та здатність комунікувати з аудиторією. Це особливо важливо для педагогів, яким необхідно вміти ефективно викладати матеріал та знаходити підхід до різних категорій слухачів. Використання відеоблогів в освітньому процесі надає студентам можливість вчитися формулювати свої думки чітко та лаконічно, що є надзвичайно важливим у професійній діяльності [8].

Технологія відеоблогінгу в комунікативній підготовці майбутніх педагогів професійного навчання може стати ефективним засобом розвитку їхніх професійних і комунікативних компетентностей, опираючись на розроблений дидактичний контекст [8]. Значена технологія, на нашу думку, спроможна забезпечити не лише набуття здобувачами освіти теоретичних знань, а й практичного досвіду, необхідного для спілкування та взаємодії в освітньому середовищі. Функціональна структура технології відеоблогінгу, з акцентом на її освітні завдання, інструменти та етапи впровадження, включає:

1. Мета та завдання технології: розвиток комунікативних компетентностей педагогів професійного навчання (формування вміння доносити інформацію, використовувати візуальні та вербальні елементи для зацікавлення аудиторії), підвищення майстерності самопрезентації (майбутні бакалаври мусять правильно презентувати себе та свої ідеї), покращення навичок критичного мислення (студенти опановують аналітичні вміння, структурувати інформацію та обирати відповідні аргументи), залучення до

самостійної роботи та творчості (розвиток навичок пошуку інформації, її аналізу та викладення в цікавій та доступній формі).

2. Етапи реалізації технології.

1. Підготовчий етап (проведення лекцій і семінарів щодо відеоблогінгу як сучасного інструменту комунікації; ознайомлення з основами створення контенту: підготовка сценарію, монтаж, побудова структури відео, робота з камерою, основи звукообробки та освітлення; вибір тем для відеоблогів, пов'язаних із професійно-педагогічною діяльністю. Наприклад, це можуть бути теми з педагогіки, методики викладання, нових технологій у професійній освіті тощо).

2. Практичний етап (створення сценарію та зйомка: студенти самостійно готують сценарії та проводять зйомку відеоблогу на обрану тему; обговорення у групах: обмін ідеями в групах, критичний розбір підготовлених матеріалів, розвиток умінь конструктивної критики та корегування власної роботи; публікація відео: завантаження відеоматеріалів на навчальну платформу або в обраний канал для подальшого аналізу. Це може бути закритий канал на YouTube, Google Classroom тощо).

3. Рефлексійний етап (проведення аналізу кожного відеоблогу: оцінка виразності, комунікативних умінь, структурованості викладу матеріалу, відповідності меті та обраній тематиці; самоаналіз та фідбек: рефлексія студентів, обговорення труднощів та переваг, отримання зворотного зв'язку від викладача; коригування підходів і планів для наступних відеоблогів: під час повторних зйомок студенти враховують рекомендації, що дозволяє їм поліпшити свої комунікативні компетентності.

4. Інструменти для реалізації технології (технічне обладнання: смартфони, камери, мікрофони, штативи, освітлення; програмне забезпечення для монтажу: прості редактори для початківців (наприклад, iMovie, Movavi) або інші більш професійні програми (Premiere Pro, DaVinci Resolve); платформи для обміну матеріалами: YouTube, Google Classroom, Microsoft Teams або інші платформи, що дозволяють завантажувати відео для перегляду та обговорення; модулі зворотного зв'язку, як-от Google Forms або Mentimeter, що дозволяють анонімно надавати конструктивну критику).

5. Очікувані результати (підвищення рівня впевненості у публічних виступах та самопрезентації, розвиток професійних комунікативних компетентностей через постійне отримання зворотного зв'язку і коригування, формування практичних навичок створення контенту, який може бути корисним як у професійній діяльності, так і в особистому розвитку,

вироблення критичного мислення та рефлексії, які сприятимуть подальшому професійному зростанню.

Таким чином, технологія відеоблогінгу дозволить інтегрувати практичні навички роботи з інформацією та освітніми стратегіями в освітньому процесі, сприяючи тим самим всебічному розвитку комунікативної компетентності майбутніх педагогів професійного навчання. Загалом, відеоблогінг є потужним інструментом для розвитку комунікативних навичок, медіаграмотності та професійних компетентностей. Він дозволяє студентам розвивати навички самопрезентації, отримувати відгуки, інтерактивно взаємодіяти з аудиторією та виявляти свої творчі здібності. Тому використання відеоблогів у підготовці майбутніх бакалаврів професійної освіти є важливим кроком на шляху до інтеграції новітніх технологій в освітній процес, що відповідає вимогам сучасного ринку праці та сприяє формуванню всебічно розвинених професіоналів.

Список використаних джерел

1. Гриценко К., Яценко В., Могильна К. Досвід ЄС щодо розроблення та впровадження стратегічних документів цифрової трансформації на національному рівні. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2024. Том 103. №5. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt> (дата звернення: 26.10.2024).

2. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник / Огієнко О.І., Мільто Л.О., Калюжна Т.Г., Радченко Ю.Л., Красильник Ю.С. and Котун К. В. Київ: Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України. 2016. 120 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/705798/1/Словник.pdf> (дата звернення: 27.10.2024).

3. Карацюба О. Освітній блог викладача як складова змішаної форми навчання, *Міжнародна дистанційна науково-практична конференція «Технології дистанційного навчання: впровадження, розвиток, удосконалення»*, Харків 2021. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/28447/1/449-451.pdf> (дата звернення: 29.10.2024).

4. Красильник Ю. Інформаційні технології як фактор інтенсифікації підготовки майбутнього викладача в умовах магістратури. *Вісник Національного університету оборони України*: зб. наук. пр. 2013. С. 57–62. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/20054356.pdf> (дата звернення: 03.11.2024).

5. Красильник Ю. Психолого-педагогічна компетентність як складова педагогічної майстерності науково-педагогічного працівника. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2010. Випуск 1. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=uk&user=Ib89m2kAAAAJ&citation_for_view=Ib89m2kAAAAJ:IjCSPb-OGe4C (дата звернення: 02.11.2024).

6. Красильник Ю. С. Розвиток умінь візуалізації навчальної інформації майбутніх педагогів професійної освіти. *Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського*. 2022. Випуск 1. С. 55–60. URL: http://visnikrnu.kdu.edu.ua/statti/2022_1_7.pdf (дата звернення: 04.11.2024).

7. Макарова М. В. Блогінг як форма комп'ютерної підтримки навчального процесу, URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/3642/1/Blog1709.pdf> (дата звернення: 01.11.2024).

8. Набока О. Науково-дослідницький блогінг як вияв виробничої культури та інформатизації кадрового складу кафедри дошкільної освіти, *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2024. №. 1 (105). С. 15–23. URL: <http://gnvp.ddpu.edu.ua/article/view/306880> (дата звернення: 26.10.2024).

УДК 159.922.7

Льовкіна Олена Геннадіївна,

*доктор філософських наук, професор,
професор кафедри психології, педагогіки та суспільних дисциплін
Державного податкового університету;*

Бак Надія Сергіївна,

*здобувач вищої освіти академічної групи ПБА-23-1
Державного податкового університету;*

Бак Софія Сергіївна,

*здобувач вищої освіти академічної групи ПБС-23-1
Державного податкового університету;*

Шелецька Вікторія Олександрівна,

*здобувач вищої освіти академічної групи ПБС-23-1
Державного податкового університету*

ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМА ПОДОЛАННЯ

Повномасштабне вторгнення на території України, яке розпочалося 24 лютого 2022 року, стало страшною трагедією для всієї української нації. Армія російської федерації відповідальна не лише за руйнування цілих міст, та загибель людей, мародерство, катування та інші воєнні злочини, але й глибокі психологічні травми, які залишаться у свідомості нинішнього покоління на все життя.

Воєнні події завжди мають глибокий вплив на психологічний стан людини, навіть якщо сама особа не перебувала в зоні бойових дій. Найчастіше самого факту, що в країні війна, що кожного дня помирають десятки військових та цивільних, може бути достатньо для того, аби з'явилися почуття страху, тривоги, емоційної пригніченості, які можуть призвести до вигорання виснаження та навіть депресивних розладів. Також характерним є почуття провини, яке може виникати у особи, яка перебуває у більш відносній

<i>Литвинчук Олександра Костянтинівна, Красильник Юрій Семенович</i> ТЕХНОЛОГІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІДЕОБЛОГІНГУ В КОМУНІКАТИВНІЙ СКЛАДОВІЙ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ.....	254
<i>Льовкіна Олена Геннадіївна, Бак Надія Сергіївна, Бак Софія Сергіївна, Шелетицька Вікторія Олександрівна</i> ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМА ПОДОЛАННЯ.....	259
<i>Ляшенко Алла Олексіївна, Воробей Назар Миколайович</i> ГНУЧКІСТЬ СПОРТСМЕНА І МЕТОДИКА ЇЇ РОЗВИТКУ У ФУТБОЛІ...263	
<i>Ляшенко Алла Олексіївна, Драчук Кіріл Олександрович</i> СИСТЕМА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ.....	266
<i>Маковій Марія Григорівна, Яковенко Георгій</i> ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ПАПЕРІВ НА ПРИКЛАДІ ФАХОВОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ МІСТОБУДУВАННЯ.....	270
<i>Марченко Світлана Іванівна, Дубина Наталія Анатоліївна</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ – ІНОЗЕМНА (АНГЛІЙСЬКА) МОВА.....	273
<i>Марченко Світлана Миколаївна</i> КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	277
<i>Міщук Дмитро Олександрович, Балака Максим Миколайович, Рашківський Володимир Павлович</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	280
<i>Міщук Дмитро Олександрович, Горбатюк Євгеній Володимирович</i> ЗАСТОСУВАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ONLINE ПЛАТФОРМИ TINKERCAD ДЛЯ ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ РОБОТОТЕХНІКИ.....	283
<i>Мошенець Наталія Сергіївна</i> ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ.....	286

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net